

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC ARAD

REDAȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD
Strada Horia No. 2.
(Clubul Partidului
Național Țărănesc)

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 120 Lei

Pe jumătate

de an . . . 60 Lei

Exemplarul . . . Lei

Argumente de „răsturnare”

Față de minciunile liberale răspândite printre populație, fie cu ocaziunea târgurilor săptămânale fie în adunările populare ținute de ei, ținem să lămurim pe locușii noștri pentru a nu se lăsa seduși de vorbele partidului mișcunilor. Liberalii zic despre guvernul D-lui Maniu, că a făcut să scadă prețul grâului și în general prețul recoltei. E adevărat de răs când ei între săteni, exclamă cu mândrie cam astfel: „Ei, iată ce v'a adus guvernul nostru, să vă vindeți grâul cu 3-4 sute! „Mai fost-o așa?” Ș'apoi ce v'a dat Maniu cu oamenii lui: i pozite și scumpete”. Astfel vorbesc liberalii printre săteni.

Este natural ca sătenii noștri să creadă acestor minciuni, pentru că necazurile omului sunt multe și pe omul necăjit mai de grabă îl poți cumpăra decât mângăia. De asta, liberalii au început să meargă prin județul nostru să cumpere suflete, întocmai cum face sătana. Numai că nu și-au dat seama mincinoșii, că omul ascultă, cât ascultă și de sătana până-o vede cu aripi albe și cu chip de inger dar de i-o vedea coarnea, coptele și coada, apoi atunci nu știm zău de va mai asculta-o și de nu i-a spune ca întotdeauna: Pei sat-nă!

Apoi să piară sătana din mijlocul nostru precum ceara din fața focului că mai mare ne e credința în bine ca în rău.

A cea ce zic liberalii despre căderea grâului, nu e nici vina guvernului, nici a noastră și nici a altuia afară doar de a speculanților recoltei față de cari nu este alt leac ca acela de a nu le vinde nimic. Nu este vre-o țară în Europa care să nu se fi plâns în anul acesta de prețul mic al recoltei și nici o țară n'a putut preîntîmpina căderea lui. Este știut, că de câte ori recolta e bună, prețurile, din cauza marelui cantități de cereale, cad și atunci se reped speculanții și cumpără pe prețuri de jumătate. În țara noastră, în acest an, dacă în unele județe nu a fost tocmai belșug, recolta în general se poate spune că a fost bună. Și cam aceeași situație au avut-o și celelalte țări.

Abea acum se obsearvă o urcare a prețului grânelor și cei cari au ascultat de sfatul nostru de a aștepta cu vinderea lor își pot valorifica cerealele mai bine acum ca în astă vară, pe când prețurile erau de tot mici din cauza ofertei mari. Este adevă-

rat, că omul sărac nu prea a putut aștepta pentru că îl ardea sărăcia și a trebuit să înlăture multe trebuințe în ale gospodăriei, dar ce era de făcut, dacă în toate țările așa a fost. Ș'apoi liberalii dacă se simt așa de mari feciori în treburile țării de ce n'au făcut-o, pe când erau la guvern, de ce scheleleiesc chiar acum pe lună și pe stele că așa și așa ar trebui. Mai bine ar face de ar privi în oglinda lor, — în anii trecuți, anii plini de furturi și hoții.

Mai zic liberalii că s'au urcat dările. Apoi da, — mă rog — când furi o țară 'ntregă ani de-arândul — e cam greu unui guvern cinstit să acopere toate golurile. Toate guvernele liberale după plecarea au lăsat lăzile de bani goale și datorii peste datorii. Din această cauză creditul țării în streinătate a scăzut. A trebuit să vină d. Iuliu Maniu, un om adevărat cinstit cu oameni bravi și cinstiți ca țările mari din Europa și din alte continente să ne creadă durerilor și să ne ajute cu împrumutul pe care liberalii nu l-au putut căpăta. Din acest împrumut țara noastră a început să plătească datoriile ei vechi la creditori din streinătate și din țară și să se apuce de îmbunătățirea multelor lucrări ardente, ca drumurile, căile ferate, canalizările etc. La toate au trebuit bani și bani. Bugetul statului a trebuit astfel făcut ca să se poată acoperi toate cheltuelile și să se asigure prețul banului nostru în streinătate. Aceasta nu a fost posibil ci numai prin contribuția fiecărui cetățean român, prin dări. Sacrificiul cerut, adevărat e mare, dar va fi în onoarea și spre folosul tuturor când va străluci și d'asupra noastră soarele fericirii și al bunei stări, căci nici dările nu țin cât e lumea, ci numai până eșim din greutate și până nu vom reda țării prestigiul și creditul, de care se cuvine să se bucure, după ce și-a lărgit hotarele.

Mai vorbesc liberalii și de scumpete. Dar, cum doamne să nu fie scumpete când, tu țară ai fost furată de care încotro și ți-ai pierdut toată încrederea din partea streinătății! Comerciantul nostru din țară trebuia să cumpere toate pe bani gata din streinătate, nimeni nu i-a dat credit pentru că nu s'au încrezut comercianții streini în stabilitatea banului nostru. Și apoi nici băncile nu prea au cutezat să împrumute decât cu mari dobânzi, ne-

având acoperiri și nici siguranța stabilității. De aceasta au fost necesare dările, ca să asigurăm banul nostru și să mărim creditul. Într-o recentă constatare, financiarul Rist reprezentantul grupului care ne-a acordat împrumutul, a constatat că stabilitatea leului nostru este asigurată.

Eftinirea traiului, deci, dacă va mai întârzia, această întârziere nu poate fi de lungă durată. Eftinirea trebuie să urmeze ca o consecință a tuturor sacrificiilor ce le aduce guvernul cinstei și legalității — guvernul D-lui Iuliu Maniu.

Liberalii știu prea bine că ce mult a făcut actualul guvern în interesul țării și fiindcă știu și aceea, că deacum numai bine poate veni în țara aceasta, ei s'apropie de cârmă ca lupii de

stână să poată din nou piguli tot ce actualul guvern a adunat și a economisit. Și atunci iar se vor pune să fure voturile, să ne fure banii statului, să ne bată cu jandarmii, să ne batjocurească și să ne pună deputați pe cari nu-i vrem și nici nu-i cunoaștem, — toți oameni de aceea cari să fie aleși numai pentru căpătuială dar nu pentru treabă bună.

Noi nu avem altceva de zis, decât ca să vă feriți de sătana, pentru că ea minte, înșală și învață — la rău. — Piară dintre noi deci și lese-ne să lucrăm cu cinste și după dreptate cum trebuie să lucreze oricare om de cinste și bun cetățean care simte și vorbește românește. **Trăiască guvernul Iuliu Maniu.**

D. Charles Rist despre asigurarea stabilității Leului și despre prețul cerealelor

D. Charles Rist, fost vice guvernator al Băncii Franței și actualul consilier tehnic al Băncii Naționale a României a făcut recent importante declarațiuni presei din Capitală asupra stabilității banului nostru. Spicim din declarațiunile sale următoarele pentru a pune în curent pe cetitorii noștri cu noua situație creată prin o chibzuită economisire a guvernului dlui Iuliu Maniu.

„Stabilizarea monetară e azi absolut asigurată. Avusesem în Aprilie și Mai o mare ieșire de devize, atunci când, cu sumele incasate din datoriile vechi ale statului, întreprinderile private și-au plătit datoriile externe. Faptul că atunci stabilizarea n'a fost de loc atinsă, e dovada că stabilitatea monedei e acum asigurată. Fără grave erori financiare, — și sunt convins că nu s'ar putea produce — stabilizarea e la adăpost de orice îngrijorare”.

D. Charles Rist a atins, vorbind despre export, problema îndreptării finanțelor publice. Revenim asupra acestui subiect.

„Îndreptarea finanțelor publice, face progrese, e neîndoios, O efortare, nu prea considerabilă, o poate normaliza. De pe acum încercările Statului se îndreaptă. În contul avansurilor obținute de la Banca Națională, Statul a plătit, de curând 400 milioane. E un indiciu de îndreptare a situației tezaurului”.

Vorbind despre recolta anului economic și despre prețurile de vânzare, dsa a declarat următoarele:

In general, văd situația îmbunătățită și îndreptându-se.

Înțeleg foarte bine că această mișcare poate fi acum întunecată intru câtuva, din cauza prețului scăzut al recoltei. Înțeleg desamăgirea agricultori-

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

**Achitați abonamentul
la „ROMÂNUL”**

lor și îi compătimesc pentru această tristă situație, cu atât mai mult cu cât aveau dreptul, la recolta bună din anul acesta, să aștepte o despăgubire măcar în parte a pierderilor mari din anul trecut și o mai dreaptă răsplată a efortărilor lor.

Nu e mai puțin adevărat, însă, că dacă agricultorii nu vor câștiga atât cât erau îndreptățiți să nădăjduiască produsul total e superior și economia generală se resimte în bine prin faptul că recolta e mai mare.

De altfel, situația României nu e izolată. Aceeași criză în prețul cerealelor se simte azi în toată lumea.

Va fi nevoie, desigur, să se organizeze un „Credit Agricol”, pentru înlesnirea acestei ramuri de producție. Această organizare nu se poate face însă dela o zi la alta.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
**Ținări Români, înscriați-vă în
roata volnicilor!**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

**Dr. Senator Dr. Emil Velicciu
între alegători.** Duminică la 29 Sept. a. c. dl Dr. E. Velicciu senator de Arad, a fost în fruntea comună Chișineu, unde fiind târg de țară neobicinuit de populat, ce învederează tot mai mult importanța din punct de vedere național și economic a acestui târgușor, a luat contact cu alegătorii din comună, plasă și alte ținuturi ale județului, cari au venit în acea zi în număr mare la Chișineu.

În aceiași zi a cercetat și comunele Cinteiu, Nădab și Socodor, când din nou mulțimea adunată și-a manifestat mulțumirea față de aleșii săi, ascultând cu multă pricepere situația politică din Țară. Și cu aceasta ocazie încrederea neclintită în guvernul D-lui Iuliu Maniu s'a manifestat pe deplin, hotărâți a fiind sătenii a forma o falangă și mai puternică în jurul acestui guvern adus și susținut cu darjenie de întreaga țară.

Institut de credit agricol, După informațiile ziarului „Cuvântul”, în luna Octomvrie a. c. va sosi la București guvernatorul băncii naționale germane cu scopul de a începe tratativele cu guvernul pentru înființarea unui institut de credit agricol cu concursul capitalului german. Se va discuta totodată și asupra acțiunii de înlesnire a edificărilor.

La 12 Oct, sosește la Arad M. S. Regina Maria cu A. S. Principesa Ileana. Din județ s'a anunțat sosirea unui mare număr de țărani, coruri, fanfare și căldreși. Cetitorii noștri vor aprecia importanța acestei zile și vor grăbi în haine de sărbătoare la întâmpinarea iubitei noastre Regine care de întâia dată vizitează orașul și județul nostru. Aflăm că Direcțiunea Reg. C. F. R. s'a îngrijit de un număr suficient de vagoane pentru a se evita indesuiala. E probabil ca în urma intervenției autorităților locale să se facă reduceri de taxe la transportarea populației.

Averescanii au cerut guvernului autorizație pentru o mare intrunire la București, în ziua de 13 Oct. ceace guvernul a încuviințat. Dela Arad vor merge dnii V. Goldiș, dr. Iancu Cornel, dr. Silviu Moldovan și dr. S. Miclea avocați. O vom vedea și asta. Averescanii așteaptă ca după aceasta „mare” demonstrație să se intervină la Regentă și să se ceară încredințarea formării unui guvern — averescan. Dl. Averescu și Goga nu mai pot de bucurie că va sosi „ziua mare” de guvernare, zic ei, — de îngroparea par-dului, zicem noi.

Examenle de bacalaureat din Arad în anul acesta au dat — după indiciile de până acum un calcul de cădere de 40 la sută. — Acest procent pare a fi mai redus față de rezultatele din alți ani, comisia actuală dând dovadă de mai mare indulgență.

Toată suflarea românească să fie la Arad, în 12 Octomvrie

Liberalii din Arad în propagandă.

Suntem informați că liberalii din Arad, în frunte cu Dnii dr. Robu, dr. Mărcuși, Vulpe și alții au întreprins o călătorie de propagandă în județ. Astfel la 29 Sept. au ținut o adunare populară — dacă s'ar putea numi așa — la Semeac și Șeitin. Frații semlecani și șeitineni or fi știind ce scopuri urmăresc liberalii și or fi tras concluziile convenite asupra celor auzite din gura oratorilor liberali. Nu trebuie să repetăm că populația noastră e destul de înțeleaptă și e prea conștientă ca să nu creadă liberalilor. Ba, scuipe'n sân și fă-ți de trei ori cruce, să te ferească Dzeu de ei!

No. 3820/929

Serviciul de Poduri și Șosele Arad.

Publicațiune de Licitație.

Se publică licitațiunea publică pe ziua de 4 Noemvrie a. c. ora 11 a. m. în localul Prefecturii Județului Arad. 1.) pentru reconstruirea șos. jud. Șiria--Pauliș klm. 15.6 18-6 în valoarea sumei de Lei 496.300. 2.) pentru împietruirea și cilindrarea șos. jud. Șiria—Pauliș klm. 15.6-18.6 în valoarea sumei de Lei 499.500. Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în localul Serviciu lui Technic al Județului Arad între orele oficioase. Licitațiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice art. 72 83 în localul Pref. Jud. Arad.

Serv. Technic. al Jud. Arad.

No 1648/1929

Publicațiune.

Asociația Composesorală din comuna Vârșand, publică licitație pe ziua de 20 Octomvrie 1929. ora 9 la primăria comunei Vârșand. pentru vânzarea a-lor 2 armăsari și unui taur neapt de reproducție.

Vârșand la 2 Octomvrie 1929.

Comitetul Asociației.
Composesorale.

No. 3760/929

Serviciul de Poduri și Șosele Arad.

Publicațiune de Licitație

Se publică licitațiunea publică pe ziua de 21 Octomvrie 1929 la ora 11 a. m. în localul Prefecturii Județului Arad pentru construirea a 2 sparghețari la podul No. 7 de peste Crișul Alb de șos. jud. Sebiș—Buteni între comunele Sebiș—Buteni în valoarea sumei de Lei 105.000.

Condițiunea de licitație se pot vedea zilnic în localul Serv. Technic al Județului Arad între orele oficioase.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice art. 72-83 în localul Prefecturii Județului Arad.

Serv. Technic al Jud. Arad.

Nr. 945/1929

Publicațiune.

Primăria comunei Sinte-Mare, publică licitație pe ziua de 14 Noemvrie 1929, ora 10 a. m. pentru vânzarea a-lor circa 25 m/m. grâu proprietatea comunei.

Prețul de strigare este 450 per m/m. Licitația se va ține în conformitate cu Art. 72 83 din legea contabilității publice, cu oferte închise și sigilate, în localul primăriei.

Condițiunile de licitație se pot vedea la aceasta primărie sub orele oficioase. Sinte-Mare, la 24 Septemvrie 1929. Primăria.

No. 1791/1929

Primăria comunei Ineu

Publicațiune.

Primăria comunei Ineu ține licitație publică pe ziua de 11 Noemvrie 1929 ora 10 în localul primăriei a teritoriu lui ce formează lotul zootehnic în întinderea de 25 jug. cad. pe anul agricol 1929/1930.

Licitația va fi verbală, condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la primăria comunei în decursul orelor oficioase.

Licitația se va ține în conformitate cu Art. 72 83 din legea contabilității publice.

Ineu, la 27 Septemvrie 1929.

Primăria

Publicațiune.

Comitetul școlar-rural Nadăș deschide licitație publică cu oferte închise pentru procurarea a 50 m. lemne de foc pentru școala primară și locuința directorului pe anul școlar 1929 1930 pe ziua de 3 Octomvrie 1929. Licitația se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Comitetul Școlar Nadăș.

No. 30522/1929

Publicațiune

În conformitate cu ordinul Ministerului de Interne No. 46889 din 27 Oct. 1926 și ord. No. 22229 din 23 K VIII 1929 se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 9 Decemvrie 1929 orele 10 a. m. se va ține în localul Prefecturii județului Arad, camera No. 12 licitațiunea publică cu oferte închise cu strictă aplicare a dispozițiunilor Art. 48, 72 83 din Legea Contabilității Statului, pentru vânzarea efectelor reformate de îmbrăcăminte încălțăminte și diferite articole vechi scoase din uz și anume:

- 1). — Mantale de postav buc. 182.
- 2). — Vestoane “ “ 216.
- 3). — Pantaloni “ “ 250.
- 4). — Bluză de vară “ 166.
- 5). — Molitere postav per. 358.
- 6). — Chipiuri postav 211.
- 7). — Mănuși de lână per 75.
- 8). — Bocanci 581.
- 9). — Căciulă de miel 7.
- 10). — Șnururi pentru signale 29.

Caietul de sarcini și efectele reformate se pot vedea în magazia Prefecturii de poliție Arad.

Prefect: Șeful serviciului:

Dr. Lazar Indiscifrabil

Tribuna liberă

Pentru cele publicate aici, redacția nu răspunde.

În Aradi Magyar Ujság din 18 și 19 Septemvrie 1929 a apărut câte un articol calomnios la adresa mea și a Dnui subrevizor Paguba. Țin să înfierez cu dispreț toate afirmațiunile din acele articole, cari pe deoparte nu sunt ade-vărate, pe de altă parte întrec limitele bunei cuviințe.

Cu stimă
Dimitre Radu
înv. dir.

Bae de înot

deschis pentru femei și bărbați

în fiecare zi
6—8 m. p.

Băile
SIMAY

Escursiunile

cu automobilul sunt minunate. Dar val, une-ori survine câte o pană.

Vremea trece repede, cetind:

Citiți și răspândiți

„Românul“

CINEMA CENTRAL

Srada Rusu-Sirianu

Duminică 6 Oct. a. c.

Cavalerul Saharei

Inceputul reprezentațiilor orele 5, 7, 9 p. m.

Cinema ELIT

din pădurița orașului

Duminică 6 Oct. a. c.

Dr. Monard

specialist în divorțuri

Inceputul reprezentațiilor orele 5, 7, 9 p. m.